

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list

Stogem rasti naše stvari, a našega sve pokrvari. Nar. poel.

Iskustva našeg čestitka na cieleu
 arku. Izvazam 14. julyja, 18. ag-
 sta, 8. septembra i 15. novembra.
 Dostup se nabraja ako se
 nastakaju.
 Nebljegovani listovi se neprimaju
 Predplata s postarinom: stoji 5
 for. za seljake 22 for. na godinu
 Razmjerno for. 23/2, 1 i 1 za pol-
 godinu. Izvaz carvine više postarim.
 Na malo jedan broj 5 mt.
 Uredništvo nalazi se u Via Far-
 nato br. 14.

Prilog „Našoj Slogi“ br. 38.

XXV. Glavna skupština

„Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“, održavana u Kastvu dne 6. oktobra 1898.

I. Pozdrav predsjednika.

Pošto je konstatirao dostatan broj prisutnih članova, otvori sjednicu podpredsjednik vелеčeni gosp. Vjekoslav Spinčić slijedećim po prilici nagovorom:

Gospodo i braćo! Mene zapada vele teška dužnost već evo treći put zastupati preminuvšeg predsjednika Bratovštine. Do sada već zastupali blagopokojne predsjednike Vjekoslava Vlaha i Ernesta Jelušića, a danas eto sa istog mjesta oplakujem ujedno s vami blagopokojnog nam predsjednika gosp. Antuna Turka. Već lani moradosmo držati glavnu skupštinu bez njega, ali imadosmo još bar nješto nade, da će se oporaviti i opet predsjedati skupštinom Bratovštine. Danas neimadosmo više ni tračka nade; njega već neima među živima. Koji više, koji manje, svi ste ga poznali. Rodjen u Sv. Mateju občine Kastav, izškolan u Senju, Rieci i Gorici, službovao je nakon dovršenih naukah uvijek u Istri, što u Opatiji, što u Oprtlju, što u Kastvu, gdje je obnašao najvišu čast, što ju je kao svećenik u kotaru mogao imati. Vršeć zdušno svoje svećeničko zvanje, zauzimao se je povrh toga i za tjelesne potrebe povjerenog mu stada. Znajuć, da se siromašan narod pusti lahko od svakog varati, vrtiti i voditi, nastojao je, da se narod materijalno podigne, zato ga je svakom prilikom podučavao kako bi bolje gospodarćed više privriedio. Kao predsjednik Bratovštine gledao je i sa svoje strane da se narodu odgoji čim više njegovih ljudi. Koji ga je čuo samo jednom govoriti kao predsjednika Bratovštine onako zanosno i oduševljeno, taj je mogao uviditi kako je bio skrbna i zauzet za to društvo. Tomu plemenitomu mužu Kastavcu-Hrvat, župniku-dekanu te predsjedniku Bratovštine, pozivam Vas, da ujedno s menom kliknete: Slava mu i da se to uvrti u znak dužne zahvalnosti u zapisnik današnje glavne skupštine (Slava mu i odazovu se svi skupštinari jednoglasno i stojeć.)

Dozvolite mi gospodo, još samo par riječi da spomenem glade našeg društva. Bratovština nužna je sada isto onako, kako je bila prije 25 godina kad se je ustrojila, možda još nužnija. To dolazi od tud, što mi još uvijek trebamo svojili ljudih izobraženih u svih granah javnoga života, trebamo osobito činovnika, koji će znati narodov jezik, imati srca za narod, koji će zanj čutiti i raditi. Pojedinci sami nesnažu troška, da izuče svoje sinove; onaj, koji bi bio dužan zato skrbiti, nemavi; Bratovština je tu, da pomaže roditeljem izniti sinove i narodu njegove pobornike, branitelje i zagovaratelje.

Gospodo! Budite uvjereni, da je svaki prinos Bratovštini kamenčić boljoj budućnosti hrvatskoga naroda u Istri.

Završujuć zahvaljujem Vam, što ste se odazvali pozivu odbora i u tolikom broju pristupili k skupštini, te pozivam g. tajnika, da pročita svoje izvješće.

II. Izvješće tajnika

o djelovanju odbora od 3. oktobra 1897, do 6. oktobra 1898.

Slavna skupštino! Prije nego li u kratko ocertam rad Bratovštine u istom minuloj godini, dužnost mi je žalostnim srcem sjetiti se pokojnog Antuna Turka župnika - dekana kastavakog i kroz punih 13 godina predsjednika „Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“, koji je premda star godinaima mladenačkim žarom prigrlio Bratovštinu i osobitom revnošću i radnošću nastojao oko promicanja i unaprijedjivanja tog društva. Dne 6. oktobra 1884. bio je za prvi put izabran predsjednikom Bratovštine, i bio je takovim neprekidno do svoje smrti t. j. do 18. oktobra 1897. dakle upravo 13 godina i 13 dana. Uz sva svoje zvanične poslove, radio je on marljivo za napredak našeg društva ave do pod sami

u hrvatske ili slovenske podneske ili slovenski, te da obće u obće natim hrvatskimi ili slovenskimi imi i takovimi, koje se služe hrvatskim, slovenskim jezikom, u hrvatskom enškom jeziku?
 dozeti, odgovarajuće korake, da druge c. k. oblasti sa poznatimi imi ili slovenskimi strankami u hrvatskom ili slovenskom jeziku?
 i obće na put stati sustavno proćem potalijanćivanju primorca — rsta sa okolicom, Goričko-Gradiško?
 Jeli njegova preuzvišenost voljna što prije zadovoljštinu teško potomu pravnomu čuvstvu danas ovedenimi naredbami c. k. namjest- Trstu i dogodjaji u Istri?
 Beča, 4. oktobra 1898.
 dr. Laginja, dr. Ferjančić, dr. Lovše, Berks, Wilim Pfeiffer, Žičkar, ik. Zore, dr. Trumbić, dr. Klaić, gorec, Winnicki, Kušar, Pogačnik, dr. Slama, Hovorka, Vychodil, sek. Sokol, dr. Lang, Šrámek, dr. Biankini, dr. Kurz, Krumbholz, Perić, Pospišil, Udržal, dr. Dvorak, hrđlik, Bečvář, dr. Stojan, Formánek, dr. Grégr, Janda, dr. Šilený, nkije, dr. Facák, Sehnal, Schwarz, ital, dr. Herold, dr. Brzorad“.

gled po svietu.

U Trstu, dne 19. oktobra 1898.

evinsko vieće usredotočilo je jelovanje u raznih odborih. Najod tih je nagodbeni odbor, koji inomice sjednice i u kojem o posljednjih dana do važnih U tom odboru igra glavnu od strane vlade ministar finan- r. Kaizl, koji je opetovno uzeo obrani vladino stanovište i da azjašnjenja na upite pojedinih lka.

tako rade odbori dogovara la sa zastupnici pojedinih kluz- snice, koji se nisu do sada ezuvjetno obvezati, da vladu u

z mnogo dobra mogao je učiniti vićaju: sve mu je bilo u prilog, riećitosti, učenost, položaj, sućut i da i ljubav svojih sugradjana, mo, on sve to baci u zaborav, da- otrebi u protivne svrhe. Kad reče otreno slovo, da je *Cres talijanski* je htjeo posijati sjeme nemira u , inače mirnomu puku, i daloko u u politici. Ali da je bio puk redniji, i da je znao za se, naime, to štošta u svojoj slavnjoj prošlo- i znao kazati, što bi se bilo moglo i Nije dobro izazivati i vriedjati, nego se puk pobuni, izazivati se stranu i taru si ruke od zado- a jadni puk sam podnaša poslje- ga huckanja.

Nor Francesco učen je, sveučilišni : ja mu toga ne zavidjam, jer i koran na Sterganca, pa s toga lge“ a mal da ne i vrsnjaci, al’ t mudriji od mene: i čast mu i ni se, da nije izučio onu zlatnu: ar oni, koji znaće mutati. Dok- javini jako leti jezik, s toga svje- bih ga, da si izabere jedan od omih sosti, radi kojih se usudio reći, da je *Cres talijanski grad*, i da si dade izdjelati ploču nalicu pokroven; pak kad hoće, da govori, da si uo metne na svoja usta, i... da štiti neka melci. I s tim sen finit, i da ste mi zdravil

Doktor Sterganac.

vam, lepo zdravlje.
 Vi velite, da ste stajali i lačni i a šta da, rećem ja? Nisam li ja, bio s vami? Pa ako ste vi ogledali, mislim, da i mo- ždaudak nije okusio ni mrva, pak da i njemu neće biti bolje. U ostalom slijed sa, s vami, da prekinemo našu razpravu sa storiom, jer vidim i sam, da bi bio trud velik i nepotreban, pošto ste ju čitali svojega plaću, radnici svaku subotu čekaju svoja, da priskrbe svojoj djeci zalogaem kruha, a tomu trošku bez novaca nemože se doskočiti.
 „Evo me“ da koiću“ (ne na koncu, za ljubav božju) moje istinite i ako nenene razprave. Mnogo njih će zaškrupati zubima na mene jer sam odkrio tajne njima nepo- voljne. Mnogi će pokaltit i trud i vreme, što

ni pol jada; ali je Cresanin, domaći, nikao iz kopačke al’ poštene obitelji, a kao ta- kov, i kao načelnik dužan je bio stati rame uz rame s pukom; kao brat s bratom; a kad tamo... protivnik, izazivati i Evo što može nedodjeljnost i strast! Grad Cres čekao je čovjeka; da ga spasli, našao ga, ali na žalost, da mu sakrije poštenu čelo. Jest, i milo mi je spominjati, Doktor

G. LIKAR

u Gorici, Sjemeniška ulica broj 10
trgovine sa pisarničkim i školskim
predmeti te svakovrsne papirnate robe
uz najniže konkurentne cijene, prepo-
ruča se svojim slavenskim zemljakom
najljubidnije za mnogobrojne naručbe

Prave bruske suknene tvari

Jedan coupon (for. 2-10 iz dobre
3-10 m. dug, do- " 4-10 iz dobre
siatni za muž- " 4-50 iz dobre
ko odjele stoji " 6- — iz bolje
samo " 7-75 iz fino
" 9- — iz najfinije
" 10-50 iz još finije

Jedan coupon za crno salonsko odjele
Tvari za gorje kapute, Boden, Pe-
Daskings. Tvari za državne i željezni
novanke, najfinije Kammgarne i Chev
razošlje uz tvorničke cijene kao čvrsti
i vrlo dobro poznato

Skladište tvorničkog suknja Kiesel-Amhof u

Uzori badava i franc. Pešičke vjernj
Pozor! P. n. obćinstvo upozoruj
bito na to, da stoji tvari mnoge mi
se ih izravno naručiti nego li one, koje
dovanjena trgovca nabavi. Tvrdka K
Amhof u Brnu razošlje
uz pravo tvorničke cijene bez oblika, št
krojačema, koji škodi silno privatnim s

PRAVA
Kiesel-Amhof
Kisel-Amhof
Kisel-Amhof
Kisel-Amhof

ZAGREB
Ilica br. 12
dobivaj

Mazilo proti kostol
rheumatizmu, kalamija i trgovnja i
čevom u žilab, boli u kukovih i
probodanju svakovrsnim nezobur

Sladka voda za ka-
prsa, kojim se lieči kašalj, i
plućih, teško dšanje, pi
Cijena 60 novč.

Pojačeni željezovit
doči, škrofaloznosti, podbuhlosti,
skim bolestima, slabokrvnosti, ner

Pojačene švedske i
ska životna tinktur
Ovim se glasovitim sredstvom o
pravila i okrepljuje želudac i ubi
tegnija ili mučnina, tjera napulak
u žilici želudacne grčeve, žučice
vijanje ili grčnja u trubu. Tko
švedska tinkturu redovito pije, nač
snaga i zapriječiti razne bolesti. - Ci

Prah za blago ili
gospodaru preporučam za konjski
krave i svinje, za lagano čišćenje
probave, kada blago neće rudo
Krave davaju od njega više i bol
čiji i jači. — Ci na jednom om

Fine parfume, mirisave vodice, razne

Skladište pokućstva

tvrdke Aleksandra Ledi Minzi

Trst, Via Riborgo, 21 i Piazza vecchia br. 1

Skladište pokućstva i tapetarije svakojakih načrtā iz vlastite radio-
nice. Bogato skladište zrcala i svakojakih slika. Na zahtjev šalje
se ilustrovan cjenik badava i franko. Naručene predmete postavlja
se na parobrod ili na željezničku postaju bez troškova naručitelja.
Naručbe preuzimije za Istru i Dalmaciju.

Phönix-Pomade

Nā izloži za njegova-
nje zdravlja i bolest-
nika u Stuttgartu 1890
nagrađena s 111 k o-
jed po mlaćenju lieč-
nika i prizna da sa bi-
jadami zahvalnica
jedino postojelo u I-
stian pravo i očeka-
sljivo sredstvo da gospodjem i gospodi izravte
podupna i bujna kosa i uza zapričeti odmah opada-
panje kose i tvorenja praha; ona pospiješje i
kod posve mlade gospode rast jakih brkova. Jamči
se za uspjeh kano i za neštetnost. Lončić 80 novč.,
poštom ili pouzajem 60 novč. K. Hoppe,
Beč I. Wipplinger-gasse 14.

konac svoga života. Koliko mu je Bratovščina bila
omiljena, vidi se iz toga, što se je na nju sjetio zadnje
čase života, pustiv joj oporukom 2 dionice „Narodnoga
doma“ u Kastvu. Nesmijemo a da se ovom prigodom
njega sa zahvalnošću nesjetimo. Zašto govorim iz srca
svijuh vas, ako predložim, da se pokojniku uvrsti u za-
pisnik harna uspomena i klikne: Slava mu! (Slava mu!)

Iza smrti blagopokojnog predsjednika nije odbor
uvidio potrebu sazvati glavnu skupštinu u svrhu izbora
novog predsjednika, pošto je podpredsjednik kao zamje-
nik predsjednika, uz odbor, sve tekuće društvene poslove
lahko sam obaviti mogao.

Niti ove upravne godine nije bio društveni prihod
takov, da bi se mogli šnijime ponositi. Članarina i oprosti
od čestitanja bivaju svake godine manji, dočim su da-
rovi pojedinaca i društava u raznih veselih i žalostnih
prigodah najveći prihod. Kamati od uloženi društvenih
glavnica neredovni su se redovito, a niti je to moguće od
kad se je društveni novac posudio privatnikom. Od
svih privatnih dužnika, nije se uteralo nego oko 10
for. kamata. Odbor je svakom prigodom i u sjednicah i
izvan njih viećao i razmišljao kako bi tomu zlu doskočio,
poduzeo je razne korake, ali sve uzalud. Poslao je opo-
mena svim takovim dužnikom a niti jedan nije se pozivu
odzvao. Napokon bio je odbor prisiljen svim redom
izručiti odvjetniku. Toliko je odbor bio dužan izjaviti
se s obzirom na to, da nebi tko polag stavske „zastali
interesi“ mislio, da se odbor nije brinuo za utjerivanje
kamata.

Od društava i pojedinaca, koji Bratovščini tekom
ove upravne godine pritekoše u pomoć rukom darovni-
com, vrijedno je ovdje spomenuti ba em sliedeće:

Prigodom smrti oplakivanog, društvenog pred-
sjednika Antuna Turka, župnika-dekana ka-tavskog; da-
rovano je Bratovščini ukupno 78 for. i to: Obćina
Kastav mjesto vienca na odar 15 for. — Presvjetli
gosp. D. r. Dinko Vitezić mjesto vienca na odar 10 for.
— Hrvatska Čitaonica u Kastvu mjesto vienca na odar
10 for. — Svećenici sakupljeni prigodom sproveda 43 for.
Prigodom sproveda pokojnog Mikule Dubrovića sa-
kupljeno je u Čitaonici Mihotići 6 for. 60 novč.

Prigodom ustoličenja g. Mija Laginja župnikom-
dekanom u Kastvu sakupiše prijatelji 15 for.

Prigodom sproveda pok. Mata Širele Johaninoga iz
Pehlina sakupljeno je 18 for.

Dne 24. marča 1898. izručio je g. Mijo Laginja
župnik-dekan liepu svotu od 152 for. 60 novč. darovann
od Istrauna, koji neše da bude imenovan i koji je iz-
razio želju, da se ta svota razdieli u podpore još ove
godine.

Rndoljubna posujilnica, u Koprnu darovala je Bra-
tovščini kako i predjašnjih godina 25 for.

Dr. Kalčić iz Budapešte poslao je 10 for. mjesto
vienca na odar pokojnomu Tomislavu Paraviću.

Kalister Franjo veleposjednik u Tratu poslao je
društvu utemeljiteljni dar od 100 for.

Fetzer L. Antun u Zagrebu ostavio je oporukom
Bratovščini dionicu hrv. komerc. banke u nominalnoj
vrijednosti od 120 for.

Osobitom radošća imam javiti, da je blagopokojni
Antun Pacić svećenik u Žminju umrvši 24. julija 1898.

ostavio oporukom Bratovščini 1000 for. nu polag doplāh
okružnog suda u Pazinu imat će se ventilacija tekak
obaviti, zato ova svota nije mogla doći u ovogodišnje
račune.

Svim ovim i ostalim ovdje nenavedenim darova-
teljem i podpirateljem Bratovščine budi ovdje izrečena
najsrdačinja hvala. (Živili i slava njim.)

Medju članove utemeljitelje pristupila su ove go-
dine trojica članova i to:

1. Kalister Franjo veleposjednik u Tratu kako je
već gori spomenuto sa svotom od 100 for.

2) Bošnjak Ivan kanonik u Zagreb sa svotom od
25 for.

3.) Žic Antan sudb. pristav uplatio prvi obrok
od 10 for.

Cielokupni prihod Bratovščine ove godine sastoji iz:

1.) Članarine	87 for. 60 novč.
2.) Oprosta čestitanja	30 for. 50 "
3.) Prinosa članova utemeljitelja	135 for. — "
4.) Darova u gotovom	317 for. — "
5.) Darova u nominalnoj vrijednosti	120 for. — "
6.) Uplaćeni interesa	110 for. 90 "

Ukupno: a.) u gotovom 681 for. — novč.
b.) u nominalnoj vrijednosti 120 for.

Tekom upravne godine imao je odbor četiri sjed-
nica u kojih je razpravljao i viećao o različitih dru-
štvenih posvil.

Usljed raspisa natječaja na podpore Bratovščine
prispjelo je odboru ukupno 56 molba od strane manje
ili više siromašnih učenika hrvatske narodnosti iz Istre.
Motilo je podpora:

a.) Sveučilištnih djaka	6
b.) Gimnazijalaca	41
c.) Učiteljskih kandidata	9
Ukupno	56

U svojoj sjednici od dne 14. aprila 1898. odlučio
je odbor sliedeć podpore:

a.) Sveučilištnim djakom.

1.) B. Fr. pravnik (Bregi—Grac)	50 for.
2.) D. A. pravnik (Omišalj—Zagreb)	50 for.
3.) M. A. medicinar (Dubauica—Beč)	50 for.
4.) Z. M. stud. fil. (Pazin—Beč)	50 for.
5.) C. M. veterinar (Karnica—Beč)	50 for.
Ukupno	250 for.

b.) Gimnazijalcem

1.) B. A. (Beli—Sušak)	30 for.
2.) B. M. (Vrbnik—Sušak)	30 for.
3.) T. M. (Cres—Sušak)	30 for.
4.) G. J. (Srdoči—Sušak)	30 for.
5.) D. J. (Mošćenice—Sušak)	30 for.
6.) B. A. (Spinciči—Sušak)	30 for.
7.) M. N. (Prémantura—Pula)	30 for.
8.) K. P. (Medulin—Pula)	30 for.
9.) V. D. (Kastav—Senj)	20 for.
10.) U. A. (Dobričaj—Senj)	15 for.
11.) O. J. (Punat—Sušak)	15 for.
12.) F. G. (Omišalj—Sušak)	15 for.
13.) J. M. (Lisac—Sušak)	15 for.
14.) B. P. (Volosko—Sušak)	15 for.
15.) F. A. (Omišalj—Sušak)	10 for.

Spužve za umivanje, kefice za zube.

Razne sprava iz kaučuka, bandaže, povoji za rane, pojase, kiruržke sprave.
Ruskoga čaja, finoq Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francezkoga Cognaca

Zatka mineralnih voda.

Sve po novinah oglašena medicinske specijalitate. — Tko naručil za pet forinti vrijednosti, plaćam sam poštarinu.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom raste malo stvar, a osloga sve pokvari. Mar. pod.

Izdavač: **Četvrtka**, na cieleu arki, Trstam 14. Julja, 18. agusta, 8. septembra i 8. novembra.

Dopisje se vraćaju ako se ne uzimaju.

Nobilijevani listovi se neprimaju.

Predplata s poštarinom: **stajf 6 for.**, za seljake **2 for.** na godinu.

Razmjerno for. 2 1/2, i 1 za pol godinu.

Istvan carvine više poštara.

Na malo jedan broj 6 vrč.

Uredništvo nalazi se u Via Fara, br. 14.

Kopiranje se dopiše na listu. Eripcionu se dopiše, oglaš. id. dakaj po običaju cijenika i se oglaševati. Isto tako je na listu. Kevci se bolje poštarom: za- pitalom (kao po poštu) na- administraciju. Naše Sloga, list poučni, na listu poštu. Valje. točno označiti.

Kona list nekoje se na listu. nako se javi (odpraviti) u uredni- rupa. Kona za koje se na listu. Kona za koje se na listu. Kona za koje se na listu.

16.) B. J. (Omišalj—Sušak)	10 for.
17.) K. F. (Valun—Sušak)	10 for.
18.) J. R. (Kastav—Sušak)	10 for.
19.) M. A. (Punat—Sušak)	10 for.
20.) K. A. (Dubušnica—Sušak)	10 for.
21.) K. F. (Omišalj—Sušak)	10 for.
22.) F. — (Bojuni—Sušak)	10 for.
23.) J. H. (Kastav—Sušak)	10 for.
24.) C. J. (Juršidi—Sušak)	10 for.
25.) M. S. (Gračiče—Sušak)	10 for.
26.) J. A. (Omišalj—Sušak)	10 for.
27.) M. N. (Baška—Sušak)	10 for.
28.) S. J. (Pičan—Sušak)	10 for.
Ukupno	475 for.

c.) Učiteljski kandidati.

1.) L. G. (Šumbreg—Kopar)	30 for.
2.) M. J. (Marčelji—Kopar)	30 for.
3.) G. J. (Račice—Kopar)	15 for.
4.) K. A. (Barbana—Kopar)	10 for.
5.) Z. M. (Lanišće—Kopar)	10 for.
6.) M. A. (Saršoni—Kopar)	10 for.
Ukupno	105 for.

Po tom je dobilo:

a.) 5 svencilištaih djaka	250 for.
b.) 28 gimnazijalaca	475 for.
c.) 6 učiteljskih kandidata	105 for.
Ukupno	830 for.

Od toga otpada:

1.) Na Liburniju	250 for.
2.) Na kvarnerske otoke	315 for.
3.) Na ostalu Istru	265 for.
Ukupno	830 for.

Polag raspisa natječaja na podpore imao bi bio odbor razdieliti samo 550 for. t. j. 5 podpora po 50 for. i 10 podpora po 30 for. Tih 15 podpora dano je cieleh kako je razvidno iz iskaza gori. Nu obzirom na to, da je rodoljubni već prije imenovani Istranin darovao 152 for. 50 novč. sa željom, da se ih odmah razdieli, imao je odbor za dieljenje veću svotu razpoloživu, te je uvidlo potrebu, razdieliti u manjih iznosih tih 152 for. 50 novč. i vrhu toga još od unišloga prihoda koliko se je najviše moglo. Odbor je bio muienja, kako se je jur prošle godine izrazio, da u ovih zalostnih prilikah u kojih živimo, nesmiemo stvarati glavnicu za budućnost, nego u podpore dieliti koliko se najviše može; jer je sad potreba velika, ta netreba veće čekati.

Od svog postanka do danas razdielila je Bratovščina u podpore 12.947 for.

Cielokupna glavnicu Bratovščine iznaša danas 12424 for. 31 novč. i prema tomu se je ove godine povećala za 460 for. 29 novč.

Dao Bog množila se unapred sve više, pak da jednom dojdemo do sretnog stanja, kad Bratovščina bude mogla izdašnjimi podporami pritičati u pomoć svim siromašnim učenicom hrvatske narodnosti u Istri, što svi od srca želimo.

Kastav dne 6. oktobra 1898.

M. Šepić.

Predsjednik dađe na glasovanje izvješće tajnika, koje se prima sa nekojimi opazkama, i sa živio-klici tajniku.

III. Izvješće blagajnika.

Pregled gospodarenja

blagajnom društva „Bratovščine hrv. ljudi u Istri“ u Kastvu za dobu od 1. oktobra 1897 do 6. oktobra 1898.

Tek. Rb.	N A S L O V	for.	vrč.
A. Prihod			
I.	Godišnji prihod	87	60
II.	Darovi: a) u gotovu	317	—
	b) u vrijednostih papirih jedna akcija hrv. komercijalne banke u Zagrebu nom. vrijedn.	120	—
III.	Članarina trojice utemeljitelja	185	—
IV.	Oprost od čestitaja	30	50
V.	Interesa	110	90
VI.	Dignuto: Iz puljske posujilnice	110	—
	Iz koparske posujilnice	105	—
VII.	Preostatak blagajne od dne 4. okt. 1897	193	84
	Ukupna svota prihoda iznaša	1209	84
B. Razhod			
I.	Podpora podicilio se	830	—
II.	Uzajnilo se na jednu priv. zadužnicu	80	—
III.	Poštarina i drugi pomanjti troškovi iznašahu	27	01
	Ukupna svota razhoda je	937	01
	Od prihoda u novcu u iznosu od . . . 1039 for. 84 vrč. Odbiv svotu razhoda od 937 for. 01 vrč. Preostaje got. u blagajni 129 . 83 vrč. Jedna akcija hrv. komercijalne banke u Zagrebu nom. vrijedn. 120 for.		

Stanje imovine

društva „Bratovščine hrv. ljudi u Istri“ u Kastvu dne 5. oktobra 1898.

I.	U hranilnicah, posujilnicah i štedionich ima aloženih	4268 for. 38 nrč.
II.	U privatnih zadužnicah	3920 „ — „
III.	U državnih obveznicah, dionicah i akcijah posjeduje nom. vrijedn.	2910 „ — „
IV.	U zaostalih interesih, vrijednosti društvenih stvari, gotovine u blagajni	1325 „ 93 „
	Ukupna imovina „Bratovščine“	12424 for. 31 nrč.

Uzporidiv ovogodišnji ukupni imetak „Bratovščine“ u iznosu od . . . 12424 for. 31 nrč. Sa prošlogodišnjim u iznosu od . . . 11964 „ 02 „ Povećala se društvena imovina za 460 for. 29 nrč.

U KASTVU, 5. oktobra 1898.

M. Grosman, blagajnik.

ja hrvatske ili slovenske podnesko i ili slovenski, te da obće u obće natmi hrvatskimi ili slovenskimi i i takovimi, koje se služe hrvat- slovenskim jezikom, u hrvatskom enškom jeziku?

dužeti odgovarajuće korake, da druge c. k. oblasti sa poznatimi imi ili slovenskimi strankami u hr- ili slovenskom jeziku?

obće na put stati sustavno pro- cem potaljančivanju primoraca — rsta sa okolicom, Goricko-Gradišnje? Jeli njegova preznizivost voljna što prije zadovoljstiju teško po- tomu pravnom čuvstvu danas o- vedenimi naredbami c. k. namjest- i Trstu i dogodjaji u Istri? Beča, 4. oktobra 1898.

dr. Laginja, dr. Ferjančić, dr. Povše, Berks, Vilim Pfeiffer, Žižkar, jk, Zora, dr. Trumbić, dr. Klaić, gorec, Wlanicki, Kušar, Pogačnik, dr. Slina, Hovorka, Vychodil, tek, Sokol, dr. Lang, Šrámek, dr. Biantkni, dr. Kurz, Krumbholz, Perić, Pospisil, Udržal, dr. Dvorak, hrdlik, Bečvář, dr. Stojan, Formánek, dr. Grégr, Janda, dr. Šilený, ukje, dr. Pacák, Schmal, Schwarz, stal, dr. Herold, dr. Brzorad“.

gled po svietu.

U Trstu, dne 19. oktobra 1898.

evinsko vieće usredotočilo je jelovanje u raznih odborih. Naj- od tih je nagodbeni odbor, koji inomice sjednice i u kojem o posljednjih dana do važnih U tom odboru igra glavnu od strane vlade ministar finan- r. Kaizi, koji je opetovno uzeo obrani vladino stanovište i da aznašnjenja na upite pojedinih lika.

tako rade odbori dogovara la sa zastupnici pojedinih klu- snice, koji se nisu do sada szuvjetno obvezati, da vladu u z mnogo dobra mogao je učiniti vicaju: sve mu je bilo u prilog, rčnost, učnost, položaj, sadut) da, i ljubav svojih sugrađana, mo, on sve to baci u zaborav, da- jotrebi i protivne svrhe. Kad reče atreno slovo, da je *Cres talijanski* je htjeo posijati sjeme nemira u i, iuače mirnomu puku, i daleko tu u politici. Ali da je bio puk redniji, i da je znao za se, naime, to štošta o svojoj slavnoj prošlo- i znao kazati, što bi se bilo moglo i Nije dobro izazivati i vrijedjati, nego se puk pobuni, izazivači se stranu i taru si ruke od zado- a jedni puk sam podnaša poslje- ga huckanca.

Nor Francesco nčan je, sveučilišni : ja mu toga ne zavidjam, jer i :loran na Sterganca, pa s toga iga“ a mal da ue i vršnjaci, al’ e mudriji od mene: i čast mu l al se, da nije izučio onu zlatnu : ar on, koji znađe mučati. Dok- :evini jako leti jezik, s toga sve- tovar bih ga, da si izabere jedan od onih sassi, radi kojih se nauio reći, da je *Cres talijanski grad*, i da si dađe izdjalati ploču nalicu pokrovcu, pak kad hoće, da govori, da si ju metne na svoja usta, i... da štiti *neka melci, i s tim sen finit*, i da sto mi zdravi!

Vaš
Doktor Sterganca.

uzgostojecni zanjavujem od erca i želim jednoga lista; tiskarna ili štamparila hoće vam lepo zdravlje. Vi velite, da ste stupa i lačni a sta svoju, da priskrbe svaku snobtu čekaju da, rečem ja? Nisam li ja bio s vami? kruha, a tomu trošku bez novaca nemože Pa ako ste vi ogledali, mislim, da i moj se dostočiti. Evo me na koncu (ne na koncu, za želudac nije okusio ni mrve, pak da i njemu neće biti bolje. U ostalom slažem ljubav božju) moje istinite i ako: nečudna se s vami, da prekinemo našu razpravu razprave. Mnogo njih će zaškrpati zubima se storijom, jer vidim i sam, da bi bio na mene jer sam otkrio tajne njima nepo- trud veliki nepotreban, pošto ste ju čitali voljne. Mnogi će potaliti trud i vrime, što

prirudi. I da je taj čovjek Niemac. Talijan, ni pol jada; ali je Cresanin, domaći, nikao iz kopačke al’ poštene obitelji, a kao takov, i kao načelnik dužan je bio stati rame uz rame s pukom, kao brat s bratom; a kad tamo... protivnik, izazivač! Evo što može nedosljednost i strast! Grad Cres čekao je čovjeka, da ga spasi, našao ga, al’ na žalost, da mu sakrije pošteno čelo. Jest, i miho mi je spominjati, Doktor

prirudi. I da je taj čovjek Niemac. Talijan, ni pol jada; ali je Cresanin, domaći, nikao iz kopačke al’ poštene obitelji, a kao takov, i kao načelnik dužan je bio stati rame uz rame s pukom, kao brat s bratom; a kad tamo... protivnik, izazivač! Evo što može nedosljednost i strast! Grad Cres čekao je čovjeka, da ga spasi, našao ga, al’ na žalost, da mu sakrije pošteno čelo. Jest, i miho mi je spominjati, Doktor

G. LIKAR

u Gorici, Stemeniška ulica broj 10
trgovac sa pisarničkim i školskim
predmeti te svakovrstne papirnatu robu
uz najniže konkurenčne cijene, prepo-
ruča se svojim slavenskim zemljakom
najpludnije za mnogobrojne naručbe

Prave brnske suknene tvari

Jedan coupon 3-10 m. dug, sijatun za muž- ko odjelo stoji samo	<table border="0"> <tr><td>for. 3-10 iz dobre</td><td rowspan="6">} prave } tvare</td></tr> <tr><td>" 4-10 iz dobre</td></tr> <tr><td>" 4-50 iz dobre</td></tr> <tr><td>" 6- iz bolje</td></tr> <tr><td>" 7-75 iz fine</td></tr> <tr><td>" 9- iz najfinije</td></tr> <tr><td>" 10-50 iz još finij.</td></tr> </table>	for. 3-10 iz dobre	} prave } tvare	" 4-10 iz dobre	" 4-50 iz dobre	" 6- iz bolje	" 7-75 iz fine	" 9- iz najfinije	" 10-50 iz još finij.
for. 3-10 iz dobre	} prave } tvare								
" 4-10 iz dobre									
" 4-50 iz dobre									
" 6- iz bolje									
" 7-75 iz fine									
" 9- iz najfinije									
" 10-50 iz još finij.									

Jedan coupon za crno salonsko odiel
Tvari za gornje kapute, Bođen, Pe
Daskings. Tvari za državne i željezni
novnike, najfinije Kammgarne i Chev-
recašije uz tvorničke cijene kao čvrsto
i vrlo dobro poznato

Skladište tvor- ničkog suknja Kiesel-Ambhof u

Uzercu badava i franco. Pošiljke vjerni
Pozor! P. n. obćinstvo upozoruj
bito na to, da stoji tvari mnogo mi
se ih izravno naručiti nego li one, koje
dovanjen trgovaca nabavi. Tvrđka **Ki-
sel-Ambhof u Brauu** razlaže i
u prave tvorničke cijene bez odbitka, št
krojačima, koji škodi silno privatnima

PRAVA
Cena 20 k. 20 k. 20 k.
Cena 5 k. 5 k. 5 k.

ZAGREB

Ulica br. 12

dobiva

Mazilo proti kostu
rheumatizmu, kalamu i teganju
čevom u žilah, boli u kukovih
prohujanju svakovrstnim nazež

Sladka voda za k
prsa, kojim se liči kašalj
plućih, teško disanje,
Cijena 60 nvt.

Pojačani željezov
doci, škrofaloznosti, poduhlos
skim bolestim, slabokrvnosti.

Pojačene švedske
ska životna tinktu

Ovim se glasovitim sredstvom
pravija i okropiljuje želudac i
teginja ili moćnina, tjera nape
u žiljaci želudacne grčeve, za-
vjanje ili griznu u truhau. Ti
švedske tinkture redovito pije,
snaga i zapriječiti razne bolesti.

Prah za blago il
gospodari preporučam za kon-
krave i svinje, za lagano čišći
probave, kada blago neče ni
krave davaju od njega više i
čilji i jači. — Cijena jednom

Fine parfume, mirisave vodice, raz.

Skladišće pokućstva

trrdke Aleksandra Levi Rinzi

Trst, Via Riborgo, 21 i Piazza vecchia br. 1

Skladišće pokućstva i tapetarije svakojakih načrta iz vlastite radio-
nice. Bogato skladišće zrcala i svakojakih slika. Na zahtjev šalje
se ilustrovan cijenik badava i franco. Naručene predmete postavlja
se na parobrod ili na željezničku postaju bez troškova naručitelja.
Naručbe preuzimije za Istru i Dalmaciju.

IV. Izvješće revizijskog odbora.

Računanje god. 1897—98 pregledano i u redu
pronadjeno, jedino opaža se, da k imovini društva od
12.299 for. 31 nvt. imalo bi se pribrojiti 125 for. iz-
danih g. Dr. Stangern god. 1897 za odkup akcije „Nar.
Doma“ u Kastrvu od g. Ljud. Dukida, i u evidenciji dr-
žati ostavinu pok. predsjednika, dekana Tarak Antuna
o akcijah „Nar. Doma“ od 200 for., te ostavinu pok.
Pucića od 1000 for. dok ista desudjena bude.

Od privatnih dužnika interesi da se utjeraju ili
odkaže kapital.

Predlažemo, da se upravi društva podjeli absolu-
torij i g. blagajniku zahvala.

U KASTVU, 5. oktobra 1898.

Cenzuralni odbor :

M. Jelušić, obć. glavar.

Ante Dukić, učit. **Božo Dubrović**, nadučit.

To izvješće prima skupština do znanja, pozdravlja
blagajnika sa živio-klici i daje absolutorij upravnom
odboru.

V. Izbor upravnog odbora.

Na predlog g. N. Butkovića izabra skupština jedno-
glasno predsjednika u osobi veleč. gosp. Mija Laginje
župnika-dekana kastavskog, koji zauzev svoje mjesto
kao predsjednik ljepo se zahvali na podj. ljenoj mu časti
i obećaje, da će svimi silami nastojati, da društvo čim
bolje napreduje.

Zatim je birano šest sljedećih odbornika: gg.
Vjekoslav Spinčić, Vinko Zamlić, Niko Butković, Mi-
roslav Grosman, Ivan Bunc i Mate Šepić.

VI. Izbor revizijskog odbora.

Za novu upravnu godinu biraju se revizorima gg.
Kazimir Jelušić, Franjo Dukić i Božo Dubrović.

VII. Različiti predlozi.

Obzirom na veliku svotu zaostalih interesa kod
privatnika, povelu se odlučiti razprava glede načina,
kako bi odbor imao postupati, da društvo do svoga
dodje. Svi govornici i predlagatelji složili su se u tom,
da proti nemarnim dužnikom valja svom strogošću po-
stupati.

Na predlog g. K. Jelušića briše se neutjeriv dug
pok. Vlahu u iznosu od 40 for., smatrajuć tu svotu kao
da mu bijaše darovana u doba djakovanje.

Isti član predlaže, da se preporuči odboru te bi ovaj
dao tiskati dopisnica, koje bi se razprodavale u korist
društva. Prima se dodatkom, da odbor po mogućnosti
zadovolji tomu predlogu.

Buduć nije bilo daljnjih predloga, zaključiti pred-
sjednik skupštinu, pozivajuć skupštinare da uzkliknu
trokratni živio Njegovomu Veličanstvu našem premilo-
stivomu cesaru i kralju Franji Josipu I., čemu se skup-
štinarai jednoglasno odzivaju.

KASTAV, dne 10 oktobra 1898.

Mijo Laginja
predsjednik.

M. Šepić
tajnik.

Spužve za umivanje, kefice za zube.
Razne sprava iz kaučuka, bandaže, povoji za rane, pojase, kirurške sprave.
Ruskoga čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, franczckoga Cognaca
Zalha mineralnih voda.

Sve po novinah oglašene medicinske specijalitete. — Tko naručiti za pet forinti vrednosti, plaćam sam poštarinu.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stoga rasti male stvari, a sloga sve pokrvari. Har. post.

Neopoznat se dopis na titulu. Priprema izdavanja, opisi 22. likuje po službeni članci i po pogovoru. Isto tako je u pitanju. Svedci se najčešće postavljaju na poziciju (kao što je slučaj) u administraciji. Naša Sloga, kao i ostale, najviše se bavi pitanjima koja su od interesa za našu zajednicu.

Kona list nedelje za Trst. Neke su stvari (odgovarajuće u ovom smislu) koje se ne plaćaju. Ostale, ako se irtava napisu: "Naslova" ili "Sloga".

Uredništvo nalazi se u Via Fratello br. 14.

Iskazi svakog četvrtka na cilem skri. Insum 14. Julija, 18. Avgusta, 8. septembra, 8. novembra.

Dopisi se vraćaju ako se ne pošalju na adresu: Nobilegovani listovi se neprimaju. Predplate: 3. postaricom stoji 25 for. za seljake 20 for. na godinu. Razmjerno for. 27, 1 i za pol godinu. Izraz carevine više postarice.

Na malo jedan broj 5 nvl.

Uredništvo nalazi se u Via Fratello br. 14.

Interpelacija

zastupnika Spinića, Dr. Laginja i drugova na njegov preuzvišenost g. ministra predsjednika i upravitelja ministarstva unutarnjih poslova.

(Konac)

28. Marca 1898. Izjavio je na zapisnik predsjednik c. k. kotarskog školskog vijeća u Malom Lošnju — vijeća jednog kotara — u kojem ima 30.000 Hrvata i 8000 Talijana — da je talijanski jezik raspravnim jezikom na sjednicama c. k. kotarskog školskog vijeća, te odmah zatim zabranio jednomu članu hrvatski govoriti.

Odnosni utok na c. k. zemaljski šk. vijeće za Istru u Trstu, komu predsjednik c. k. namjestnik, bijaše koncem junija 1898. jedinstveno objavljen; u jednoj sjednici c. k. kotarskog školskog vijeća mjeseca Julija zabranio je predsjednik istomu članu ponovno hrvatski govoriti.

C. k. kotarski poglavar u Malom Lošnju — spomenuti naime predsjednik c. k. kotarskog školskog vijeća — koji služi već preko deset godina u onom kotaru, a da nezna hrvatski, i koji se iz iskazava u svih njemu podređenih područjih javne uprave do skrajnosti pristiran, postaje sve to odvažnijim u svojem djelovanju. Kako je poznato uredile on sa hrvatskim župnicima i obćinskim uredi i u obće sa poznatim hrvatskim strankama talijanski. Njegovo najnovije postupanje osvijetljuje se osim navedenim slučajem u pogledu raspravnog jezika c. k. kotarskog školskog vijeća, također slijedećim:

Talijanski dopisom obratilo se je on dne 28. aprila 1898. br. 4295 na župni ured u Baški radi izpunjenja izvještaja o ciepljenju kozica.

Župni ured, kojeg župnik nije tečajem višegodišnjeg službovanja nikada nijednoj oblasti drugog dopisa do li hrvatskog po-

slao, i koje sa župljani Hrvati, napisao je na narednici onog dopisa dne 9. maja 1898. br. 71. da on neodgovara na talijanski dopis, c. k. oblasti povstav se pri tom medju ostalim i na odgovor njegove preuzvišenosti, gospodina ministra, predsjednika od dne 21. aprila 1898. u porabi jezika od strane c. k. oblasti u Primorju.

Nakon nekog vremena, za koje se čini, da je c. k. kotarski poglavar (poduzet u tom obzira nekoje druge korake bezuspješno, obratilo se je c. k. kotarsko poglavarstvo notom od dne 2. Julija 1898. br. 6297 na župni ured u Baški, u kojoj sa navajda neku naredbu c. k. namjestništva u Trstu, i u kojoj kaže, da je u sličnom slučaju — pošto nije zemaljski odbor u Trstu molbi c. k. namjestništva u Trstu, da pribavi slavonske tiskanice za ciepljenje kozica, zadovoljio — jedno drugo kotarsko poglavarstvo dotičnomu župniku poslalo talijanske tiskanice radi ciepljenja, sa slavonskim prevodom rubrikah, te da se toga ima držati i c. k. kotarsko poglavarstvo u Malom Lošnju. Neodgovori li župnik u opredjeljenom roku — kaže naredba c. k. namjestništva — neka izpuni jedan činovnik tiskanice na župnikov trošak. Nota c. k. kotarskog poglavarstva zaključuje kao za porugu sa primjetbom, da ono neima tiskanica i da je dosta ako se predloži posebnu listu ciepljenika. Nota sastavljena je kao i navedena naredba namjestništva talijanski.

Župni ured povratio je 6. Julija 1898. br. 62 notu c. k. kotarskog poglavarstva pozivom na svoj dopis od dne 8. maja 1898. br. 71 i sa izričitim zahtjevom, da mu se na hrvatske podneske hrvatski odgovara.

Pod službenim pečatom c. k. kotarskog poglavarstva u Lošnju br. 8247 i poštanskim pečatom Mali Lošinj od dne 23. avgusta 1898. predano bijaše jedno pismo „Al Molto Reverendo Don Antonio Andričić Besanovca“ (na kojem mu bijaše dapače zamiekani i naslov župnika). Župnik metne pismo u novu kuvertu poprativ je dopisom od dne 25. avgusta na c. k. kotarsko poglavarstvo u Malom Lošnju, u kojem kaže, da je razvidno već iz samog naslova, da je dopis c. k. kotarskog poglavarstva talijanski sastavljen, te da on što takva neprima. On da povraća za ovaj put ono pismo pod kuvertom natrag,

da se nedogodi sblazan na pošti, nu u buduću povratiti će svako takovo sa običaj „natrag“; a popustiti će jedino sili.

Iza toga dodje po nalogu c. k. kotarskog poglavarstva i po napatku ces. kralj. namjestništva izlofeni komesar iz Kirka k župnik u Baški, gdje bijaše dne 3. septembra 1898. sastavljen zapisnik, po kojem je htio komesar izručiti župniku sastavono pismo c. k. kotarskoga poglavarstva br. 8247, nu ovaj nebijade isto primiti, jer bijaše talijanski naslovljeno, izjaviv se ipak pripravnim na temelju hrvatski nastavljenog zapisnika, da će izraditi izvješte ciepljenika — što je i učinio.

Nu to sve nebijade dosta. Pod službenim pečatom c. k. kotarskog poglavarstva u Lošnju br. 8958 i poštanskim pečatom Mali Lošinj od dne 2. septembra 1898. Nova Baška 8. septembra 1898. upravljeno bijaše „službeno“ pismo „Al Reverendo Ufficio Parrocchiale in Besanovca“. Župnik napisu na zadajoj strani pisma „a natrag“, podpiše se i pritisne župni pečat, pošto se je njegovom opravdanom i u državnih osnovnih zakonih utemeljenom zahtjevu na taj način priklonio.

Obzirom na još do sada neodgovorenu interpelaciju zastupnika Spinića i drugova od dne 6. maja 1898. i obzirom na ovdje navedene, protuzakonite, protupravne i grozne, pravne države nedostojne dogodaje u Istri, odnosno na naredbe c. k. namjestništva u Trstu, smatraju se podpisani obvezanimi opetovati upit postavljene na njegova preuzvišenost gosp. ministra predsjednika i upravitelja ministarstva unutarnjih poslova dne 6. maja 1898. t. j.:

1. Kako može Vaša preuzvišenost opravdati neistine, navedene u svojem odgovoru od dne 21. aprila 1898. na interpelaciju zastupnika Dr. Laginja, Spinića i drugova, i što kani Vaša preuzvišenost poduzeti, da već jednom bude konac neistinim izvještajem c. k. činovnika u Primorju, koji su položili svečanu prisegu Bogu svojomogodemu, te su obećali na svoju čast i vjernost kati pokornost i vjernost Njegovomu Velikanstvu kati također poštovanje državnih temeljnih zakona, te održavanje naredba predpostavljenih oblasti i izpunjenje zvaničnih dužnosti po svojem znanju i savjesti?

2. Jeli Vaša preuzvišenost sklonu polag državnih temeljnih zakona:

a) podređenim oblastim neložiti, da

izjavuju hrvatske ili slovenske podneske hrvatski ili slovenski, te da obće u obće sa poznatim hrvatskim ili slovenskim strankama, i takovimi, koje se služe hrvatskim ili slovenskim jezikom, u hrvatskom ili slovenskom jeziku?

b) poduzeti odgovarajuće korake, da obće i druge c. k. oblasti sa poznatim hrvatskim ili slovenskim strankama u hrvatskim ili slovenskom jeziku?

c) i u obće na put stati sustavno provodjućem potalijanzivanju primoraca — Istre, Trsta sa okolicom, Goricko-Gradiške?

3. Jeli njegova preuzvišenost voljna pružiti što prije zadovoljstiju teško povriedjenom pravnom čuvstvu danas ovdje navedenim naredbama c. k. namjestništva u Trstu i dogodjaji u Istri?

U Beču, 4. oktobra 1898.

Spinić, dr. Laginja, dr. Ferjančić, dr. Skala, Povše, Berks, Wilim Pfeiffer, Žičkar, dr. Žitnik, Zora, dr. Trumbić, dr. Klaić, dr. Gregorec, Winnicki, Kušar, Pogačnik, Vencajz, dr. Slama, Horovka, Vychodil, dr. Plaćek, Sokol, dr. Lang, Šrámek, dr. Heller, Biankini, dr. Kurz, Krumholz, Lonka, Perić, Pospišil, Udrazil, dr. Dvořak, Tekly, Brdlik, Bečvář, dr. Stojan, Formánek, Seichert, dr. Grégr, Janda, dr. Šilený, Kulp, Šuklje, dr. Pacák, Sehnal, Schwarz, Dostal, dr. Herold, dr. Brzorad“.

Pogled po svietu.

U Trstu, dne 19. oktobra 1898.

Carevinsko vijeće usredotočilo je svoje djelovanje u raznih odborih. Najvažniji od tih je nagodbeni odbor, koji drži danomice sjednice i u kojem je došlo posljednjih dana do važnih izjava. U tom odboru igra glavnu ulogu od strane vlade ministar financijah Dr. Kaizl, koji je opetovno uzео rječ, da obrani vladino stanovište i da dade razjašnjenja na upite pojedinih zastupnika.

Dok tako rade odbori dogovara se vlada sa zastupnici pojedinih klubova desnice, koji se nisu do sada htjeli bezuvjetno obvezati, da vladu u

PODLISTAK. Sličice iz Cresa.

(Konac)

Još bi nam izostajalo, da rečemo stogod o stanju političkom, građanskom, obrtnom, znanstvenom itd., da bude potpuna slika naše zemlje po etnografičnom programu. Ali pošto sve to božje blago spada na povjest, na storiju, koja, hoćeš nehoće, odnahuje o stvari, otvorimo knjige, i prelistajmo one stranice (pagine) da vidimo, što nam kažu...

„A ma, šior Dottor! mi smo već stufi, a pak de rećavo i lačni. Ma ne bi bilo ni koristolno za nas, zac samo lejili ovij dan u „Našoj Slogi“ onu lepu, bistru, i razstavnostu storiju našega hrvatskoga naroda, da nijedan clovek, ki ima malo soli u glavi, ne bi mogel opunit ništar. Duz-ke-že-že biste se, vi, trudili prež potrebi, dosta ste, se, nagovorili, da vam mora bit gerio, suho, kako baški; a mi jinačo que Jofe, lejti čemo je i malo po malo“ naciati na pamet. A vam finalno na jima svih okolostojecih zahvaljujem od arca i želim vam lepo zdravje.

Vi-velite, da ste stufi i lačni i a šta da ređem ja? Nisam li ja bio s vami? Pa ako ste vi ogleđunili, mislim, da i moj žalodac nije okusio ni mirve, pak da i njemu neće biti bolje. U ostalom slažem se s vami, da prekinem „našu raspravu sa storijom, jer vidim i sam, da bi bio trud, velik i nepotreban, pošto ste ju čitali

u dičnoj „Našoj Slogi“ i po mogućnosti učili na pamet. To me jako veseli, i želio bih, da i u napried čitate „Našu Slogu“. Predbrojite se; nije mnogo za cilju godinu platiti 2 forinta; ali i da vam je to težko, a vi složite se u desetero vas, pak naručite pod jednim imenom dva, tri broja, što bi zapadalo na svakoga 40, ili 60 novč., pak čitajte, da ne bude nijednomu krivo, mienjajući se medju sobom tako, da onaj, koji je čitao prvi jednog mjeseca, u drugom bude zadnji, i tako redom. Vi morate misliti i na to, da štampa se naslanja na saučesno predbrojnikah. Ako ovih neima, ona propada, a narodna stvar ostatež bez svojih glasila. Na djelo dakle, moji dragi prijatelji, posvetite svomu narodu ono 50—60 novčica na cilju godinu, pribrojite se na „Našu Slogu“ dije uredništvo poslaha vam je badava svoj list od kad su počele izlaziti „Sličice iz Cresa“. I nastaviti će vam ga pošiljati dok budu dovršene. Učinilo je što je moglo, naravno, da toga „nemozbe činiti na dugo vrime, jer bi samo sebe dalo smrti udarac. Veliki su troškovi pri izdavanju jednog lista; tiskarna ili štamparija hoće svoju plaću, radnici svaku anubota čekaju svoju; da priskrbe svoju djecu zalagajem kruha, a tomu trošku bez novca, nemože se doskotiiti.

Evo me, da končam (ne na koncu, za ljubav božju) moje težitine; ako nečene rasprave. Mnogo njih je zaškrupiti zubima na mene jer sam odkrio tajne njihove nepovljne. Mnogi će počitati trud i vrime, što

sam ga uložio pisanjem. Mnogi će kritizirati način pisanja, jer hođa, da svaka bude savršena (perfetta) ne pazeć, da sam pisao za puk, koj je diete u povitku, što se tiče jezika. Mnogi bit će sa možda nasimjav doškodjećam; a bit će i onih, koji nisu odobraval i obće sve ono, što sam napisao. Ehi! pa šta zato? Je li se rodio onaj, koji žnao zadovoljiti svima? Istinu valja braniti čim se vidi, da ju laž pričišća. Da je ta laž škodila iz ustijuh kakovog prostog čovjeka, moglo se je mi moći i neopaziti ju; ali pošto bi rečena javno, ta pruzročit obće neodobrovania, i od oćičene osobe, i tim više u načelnikoj časti postavljene, dapače od osobe, koja po svomu zvanju je u stanju, da znađe evoluciju naroda, bio bi grieh ne ustati proti tako lažnoj izjavi, radi nesretnih posledica, što bi mogle nastati. Hucksati narod, izazivati ga, dirati u najmilije njegove svetinje, nije ni uljudno ni pametno, ma sa strane kojemu drugo osobe, a kamo li od samoga načelnika jednoga hrvatskoga grada, po položaju, po jeziku, po nošnji, po imenu, i... do biesla i po samoj prirodi. I da je taj čovjek Niemac. Talijan, ni pol jada; ali je Cresanin, domaći, nikao iz kopacke ali poštene obitelji, a kao takov, i kao načelnik dužan je blo stati rama u rame s pukom; kao brat s bratom; a kad tamo... protivnik, izazivati! Evo što može nedostojnost i strast! Grad Cresa: kao je čovjeka, da ga spasi, naša ga, ali na žalost, da mu sakrije poštenu čelo. Jest, i milo mi je spominjati, Doktor

Cogliuina mnogo dobra mogao je učiniti svome zavičajcu: sve mu je bilo u prilog, zdravlje, riečitost, učenos, položaj, sućut (simpatia) da, i ljubav svojih sugrađjana, a kad tamo, on sve to bacu u zaborav, dapače i upotrebi u protivne svrhe. Kad reče ono nesmotreno slovo, da je Crea talijanski grad, on je htjeo posijati sjeme nemira u cresskomu, i tače mirnomu puku, i daleko nevjestom u politici. Ali da je bio puk malo napredniji, i da je znao za se, naime, da je znao štošta o svojoj slavnoj prošlosti, što bi znao kazati, što bi se bilo moglo dogoditi? I nije dobro izgovarati i vriedjati, jer posli nego se puk pobuni, izazivati se stisnu na stranu i taru si ruke od zadovoljstva, a jedni puk sam podnaša posledice tudjega huckanja.

Naš šior Francesco nčen je, sveničilini je doktor: ja mu toga ne zavidjam, jer i ja sam doktoran na Sterganca, pa s toga smo „kolega“ a mal da ne i vršnjaci, ali ipak on je mudriji od mene: i čast mu! Nu, čini mi se, da nije izučio ono zlatnu: da je mudar on, koji znađe mudati. Doktor Cogliuini jako leti jezike, s toga svjetovao bih ga, da si izabere jedan od onih sassi, radi kojih se usudio reći, da je Crea talijanski grad, i dasi dade izdjalati ploču naličnu pokrvoću, pak kad hoće, da govori, da si ju metne na svoja usta, i... da šuti: neka melke. I s tim sen fini!, i... da ste mi zdravi!

Vaš
Doktor Sterganca.

G. LIKAR

Gorici, Stjenjenička ulica broj 10
 trgovac sa pišarničkim i školskim
 predmeti te svakovrstne papirnatih robe
 uz najniže konkurentne cijene, prepo-
 ruča se svojim slavenskim zemljakom
 najljubidije za mnogobrojne narudbe

Prave bruske suknene tvari

Jedan copan 3-10 m. dug, de- sijatan za muž- ke odjelo stoji samo	for. 3-10 iz dobre 4-10 iz dobre 5- — iz bolje 7-75 iz fine 9- — iz najfinije 10-80 iz još finije	PRAVE OTVJE VUNE
---	--	------------------------

Jedan copan za crno salenke odjele for. 10.
 Tvari za geraje kapute, Bečen, Paravleus,
 Deaklaga. Tvari za državne i željezničke li-
 novnike, najfinije Kamagarna i Cheviete itd.
 raslažlje uz tromičku cijenu kao čvrsto, solidno
 i vrlo dobro poznato

Sklađište tvor- ničkog sukna Kiesel-Amhof u Brnu

Uzorak badava i francuske. Pašijks vjeran uzorka.
 Pozor! P. n. običajno upozoruje se os-
 obito na to, da stoji tvari mnogo masje, ako
 se ih izravne naradi nego li one, koje se poro-
 dovanjem trgovaca nabavi. Tvarka Kiesel-
 Amhof u Brnu raslažlje sve tvari
 uz prave tvarkačke cijene bez odbitka, što ga čini
 krojačem, koji škodi silno privatnim strankam.

Sklađište pokućstva

Trgke Aleksandra Ledi Struzi

Trst, Via Riborgo, 21 i Pianza vecchia br. 1

Sklađište pokućstva i tapetarije svakojakih nacrti iz vlastite radio-
 nice. Bogato skladište zrcala i svakojakih slika. Na zahtjev šalje
 se ilustriran cjenik badava i franko. Naručene predmete postavlja
 se na parobrod ili na željezničku postaju bez troškova naruditelja.
 Narudbe preuzimlje za Istru i Dalmaciju.

Phönix-Pomade
 Najbolji za njegova-
 nje zdravlja i Bolet-
 nika u Stuttgartu 1890
 nagradjena, odliko-
 jest po razliku na li-
 nika i prilikom sa li-
 ljadama zahvalnica
 jesimo postojelo u li-
 stam prave i neko-
 dijivo sredstvo da gospođim i gospođi izravne
 poselena i boja kosa i uz spratiti odmah opada-
 nje kosa i tvorenje prava; ona postojelo
 kod posve mlade gospođe rast jakih brava. Jami-
 se sa svrjetk kosa i za nošćenje. Lea 50 80 svr.
 postom ili poseljem 90 svr. EK. Kopp-
 Boč I. Wipplergasse 14.

Zahvalnice!!

Štovani gospođino!
 Zahvaljujem Vam, što ste mi tako
 izvrstan lijek protiv kašlja i prsobol
 poslali. Potrošio sam jednu bocu
 trputčevoga soka, pa mi je kašalj i
 prsobol skoro prestala. Pošlište mi
 odmah još 3 borce Valoga izvrsta-
 noga trputčevoga soka a uz to i 2
 omota čaja protiv kašlja. Sa vele-
 štovanjem
 U Ditrči, 19. listopada 1897.
 Vaš zahvalnik
 JAKOB SUPPAN.

Trputčev sok (Spitzweggerich-
 Safft), koji tako izvrstno djeluje
 protiv kašlja, prsobol, promuklosti,
 težkom disanju pa i za stare bo-
 lesti, dobiva se uvijek svjež u lje-
 karni k Zrinjekomu, H. Brodjočin,
 Zagreb, Zrinjski trg broj 20.
 Neka svatko pazi na zaštitni
 znak, jer samo onaj trputčev sok
 je iz moje ljekarne, koji ima na
 boci sliku Nikole Subića Zrinjskoga,
 bana hrvatskoga.
 Cijena boci trputčevog soka sa
 točnim naputkom 75 novčića.
 Uz trputčev sok dobro je i gor-
 ski čaj protiv kašlja rabiti.
 Cijena jednog omota gorakog čaja
 protiv kašlja sa točnim naputkom 85 nč.
 Jedno i drugo šalje se svaki dan uz
 poštarstvo pouzdaće. Tko novac unapri-
 ed šalje, neka za tovarni list i kišticu 20
 novč. priračuna.
 Ljekarna k Zrinjekomu
 H. BRODJOČIN
 Zagreb, Zrinjski trg br. 20.

Glasjeni gospođine ljekarne!
 Prije kratkoga vremena naručio sam
 od Vas jednu bocu pojačanih švedskih
 kapljica; ove su mi i mojim znanicom
 tako dobro djelovale, da sam se moram
 na tom dobrom lijeku najtoplije zahvaliti.
 Isvolite mi za moje znanice još tri borce
 po 80 svr. poštarstvom poseljem poslati.
 Modruć, dne 26. svibnja 1898.
 Sa životnjem
 VID ZANIĆ.

Prave pojačane švedske kap-
 ljice djeluju izvrstno proti svim
 želudačnim bolim, popravljaju pro-
 bavu, čiste krv, jačaju želudac.
 Od ovih se kapljica izguba sve
 bolesti želudca i crieva, a dobije
 se dobar apetit.
 Treba paziti na zaštitni znak,
 jer samo one pojačane švedske
 kapljice su iz moje ljekarne, koje
 imaju na boci sliku Nikole Subića
 Zrinjskoga, bana hrvatskoga.
 Cijena jedne borce pojačanih
 švedskih kapljica sa točnim na-
 putkom 80 svr.
 Šalje se svaki dan uz poštarstvo
 pouzdaće.
 Tko novac unapri- ed šalje, neka
 za tovarni list i kišticu 20 novč.
 priračuna.
 Ljekarna k Zrinjekomu
 H. BRODJOČIN
 Zagreb, Zrinjski trg br. 20.
 Narudbe, koje iznaisje 5 for. i
 više šalje se franko.

Vrlo postavljan gospođino!
 Moja žena težila je tri mjeseca od
 traganja i kostoboli. Cijem je počela upo-
 triebjavati Vase „mazilo proti kosto-
 boli“ našla je već za tri dana, za dva
 dana „avala“ bogu hoda. Zahvaljujem se
 Vama na tom izvrstnom mazilu, osta-
 jeo mi je još jedan komad.
 U Strumu kod Srebca 12. travnja 1898.
 slega pokoran
 MARTOL LISIČAL.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je
 veoma dobar lijek proti trganju i
 kašalju u kostima, reumatizmu,
 bolima u križcah, proti prebla-
 dam, kod propuha i t. d. Mazilo
 jača izmučene žile, te kriepi starce,
 koji pate na slaboci nogu.
 Svaka boca mora biti provi-
 djena sa zaštitnim znakom t. j.
 slikom Nikole Subića Zrinjskoga,
 bana hrvatskoga, jer samo one je
 mazilo iz moje ljekarne, koje taj
 zaštitni znak na boci nosi.
 Cijena jedne borce mazila proti
 kostoboli sa točnim naputkom 75
 novčića.
 Svaki dan se uz poštarstvo po-
 uzedaće raslažlje.
 Tko novac unapri- ed šalje, neka
 za tovarni list i kišticu 20 novč.
 priračuna.
 Ljekarna k Zrinjekomu
 H. BRODJOČIN
 Zagreb, Zrinjski trg br. 20.

U ljekarni E. TOMAJA nasljednik

A. WINGER

ZAGREB, Ulica br. 12

dobiraju se osim ostalih lijekova nekoji obće prokušani i vrlo korisni, osobito preporuke vriedni lijekovi:

Mazilo za blago osobito za konje i volove proti koštenoj boli, sprćenim, tetegnutim žilam, ukodenošci i oteklini poaljje težkoga napora, za objačivanje i okrepiljanje staki i žiraca. Jedna flaša 60 nč.

Antiseptična voda za usta i zube našavaju se zubi od kvarenja zaprekuju i ublažuje zubobolju, ubrićuje meso oko zubi, razrićkavaju usta, uklanja neugodan vonj. — 1 flaša 80 svr.

Fina smrekova esencija (Fichtenssadel Essenz) za čišćenje i razkućivanje sraka u sobah, za disanje i za plućobolna. — Po 50 svr.

Tekućina proti izpadanju vlasi ubrićuje i hrani korenje vlasi, odstranjuje prihati i pospješuje rast kose. — 1 flaša 30 nč.

Mast proti lišajš, krtastam, porcijni i ospitnicam. — Jedan lončić 50 svr.

Antisutin. Prah proti snuojenoj ili potu, proti sa-
jedini. — Skatulja 60 svr.

Tinktura za kurje oči izvrstno sredstvo. — Cijena 50 svr.

Dra. Spitzera pomast za lice proti sunčanin pijam, maderom, raznim pijegam ili šekovom, odstranjuje prekomjernu rumonilo lica i nosa, hrapavost, ospitnice na licu; prosvravlja gladkost, nježnost; bjelocu i šnoću obzaka i juku. — Cijena većem lončiću 1 for. — K' tome šalja još borakov; svr. po 40 svr.

Mazilo proti kostobolji ili protinu, rheumatizmu, kašalju i trganju u kostih, ukodenošci ili grčevom u žilah, boli u krakovic i križcah, koštenom pogancu, probadaju svakovrstnim nazebam. Cijena 80 svr.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa, kojim se lieči kašalj, prehlada ili katar u prsah, plućih, teško disanje, promuklost u grlu, sipljivost. Cijena 80 svr.

Pojačani željezoviti sirup djeluje proti slabosti, blijedoci, škrotaloznosti, podbuhlosti, djetinjoj krležavosti, žon-
skim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. — Cijena flašici i for.

**Pojačene švedske kaplje ili šved-
ska životna tinktura (Lebensessenz).**
Orim se glasovitim sredstvom očišćenje krvi i zistenos, popravlja i okrepilje želudac i ublažuje glavna bol, oblaćkava teginja ili mućnina, tjera napuhlost i vjetro, odiklanja se bol u žilici želudatna grčevu, žućica, gruznica ili simnice, za-
vijašje ili grčanja u trbuhu. Pko ova toli korisno djelujuća švedska ljekarne redovito pije, sačuvat će si zdravlje, tjelenu snagu i zaprićiti razne bolesti. — Cijena flašici sa naputkom 60 nč.

Prah za blago ili za marvu, koji svako-
gospodaru preporučam za konjaki keh i kašalj, za volove, kravo i svinje, za lagano čišćenje, za objačivanje želudca i probava, kada blage neće rado žirati, pa te napašuje. Krave daraju od njega više i boljega mlička, konji postaju čiliji i jači. — Cijena jednom omota 45 svr.

Fine parfime, mirisave vodice, razne pomade i boje za farbanje kose, da sieđe kosa poćrna, fine sapunice, praška za gosp., sredstva za polješavanje; praška za čišćenje zubi, čestine za zube, od kojih zubi poboljšuju

Spuzve za umivanje, kećice za zube.
 Razne sprava iz kaućuka, bandaže, povoji za rane, pojase, kirurške sprave.
 Ruskoga čaja, šnog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francozkoga Cognaca
Zalha mineralnih voda.
 Sve po novinah oplašene medicinske specijalitate. — Tko narudi za pet forinti vriednosti, plaćam sam poštarinu.

Odgovornik turednik i izdavatelj Maté Mandić

Tiskara Delonc u Trstu

